

# LOV FOR NORGES DØVEFORBUND

*(etter siste endringer på landsmøtet 2010)*

Kapitel 1 Forbundet generelt .....	3
§ 1. Navn.....	3
§ 2. Formål .....	3
§ 3. Tilslutning .....	3
§ 4 Oppbygging.....	3
§ 5. Medlemskap .....	3
§ 6. Medlemskontingent.....	4
§ 7 Stemmerett .....	4
§ 8 Valgbarhet.....	4
§ 9 Inhabilitet .....	4
§ 10 Eksklusjon.....	4
§ 11 Landsmøte.....	5
§ 11-1 Landsmøtets representanter .....	5
§ 11-2. Saksliste for landsmøtet.....	5
§ 11-3. Landsmøtets avstemninger .....	6
§ 11-4. Landsmøtets protokoll .....	6
§ 12. Ekstraordinært landsmøte .....	6
§ 13. Forbundsstyret.....	6
§ 14. Forbundsstyrets oppgaver .....	7
§ 15. Arbeidsutvalget .....	7
§ 16. Arbeidsutvalgets oppgaver.....	7
§ 17. Forbundslederens oppgaver .....	7
§ 18. Landsråd.....	8
§ 19. Regnskap og revisjon.....	8
§ 20. Valgkomiteen .....	8
§ 21. Lov- og appellkomiteen .....	8
§ 22. Lov-fortolkning.....	9
§ 23. Lov-endringer .....	9
§ 24. Oppløsning av forbundet.....	9
§ 25. Lokallagenes vedtekter .....	9
 Kapitel 2 Lokallagene .....	 10
§ 1. Navn.....	10
§ 2 Formål .....	10
§ 3 Sidemedlemskap .....	10
§ 4 Årsmøte.....	10
§ 5 Ekstraordinært årsmøte .....	11
§ 6 Medlemsmøter .....	11
§ 7 Styret .....	11
§ 8 Regnskap.....	11
§ 9 Styrelederen .....	12
§ 10 Inhabilitet .....	12
§ 11. Oppløsning av lokallag .....	12
§ 12 Vedtektsendring .....	12
 Kapitel 3 Lokale vedtekter vedtatt av årsmøtet .....	 13

## **Kapitel 1 Forbundet generelt**

### **§ 1. Navn**

Organisasjonen er stiftet 18. mai 1918. Ved stiftelsen fikk den navnet Norske Døves Landsforbund. I 1977 ble navnet endret til Norges Døveforbund.

### **§ 2. Formål**

NDF er en partipolitisk og religiøst nøytral interesseorganisasjon, som skal arbeide for å bedre døves og tunghørtes situasjon på alle områder i samfunnet. Målet for organisasjonens virksomhet er å oppnå bedring av den enkeltes livsstandard og levekår, og full samfunnsmessig likestilling.

NDF er primært tegnspråkbrukernes organisasjon og arbeider for å styrke tegnspråkets stilling på alle områder i samfunnet.

Ut fra medlemmenes ulike behov har tegnspråk og tegnstøttet kommunikasjon sin naturlige plass innen organisasjonsarbeidet.

### **§ 3. Tilslutning**

NDF er tilsluttet World Federation of the Deaf (WFD), European Union of the Deaf (EUD), Døves Nordiske Råd (DNR), Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Norsk Teaterråd, Stiftelsen Helse og Rehabilitering og Funksjonshemmedes Studieforbund (FS).

### **§ 4 Oppbygging**

Organisasjonens oppbygging er følgende:

- Landsmøte
- Forbundsstyre
- Lokallag

Lokallagene er likevel å anse som selvstendige rettssubjekter og økonomiske enheter, der styret i hvert tilfelle hefter for økonomiske disposisjoner og inngåtte avtaleforhold.

### **§ 5. Medlemskap**

Som medlem kan opptas enhver person som vil støtte forbundets formål. Medlemskap i NDF gir rett til medlemskap i et lokallag.

Organisasjoner og bedrifter kan tegne medlemskap i NDF, men ikke delta i forbundets besluttede organer.

## **§ 6. Medlemskontingent**

Medlemskontingenten fastsettes av landsmøtet (jfr. § 11-2) og innkreves direkte av NDF fra de enkelte medlemmer.

## **§ 7 Stemmerett**

Alle individuelle medlemmer i NDF som har gyldig medlemskap i et lokallag, har fylt 15 år og er uten skyldig kontingent pr 1. januar har stemmerett i lokallagets årsmøte, og kan velges som delegat til årsmøter/landsmøter.

## **§ 8 Valgbarhet**

Valgbar til styreverv er de som fyller kravene til stemmerett og som ikke kan påvirke sin egen arbeidssituasjon i NDF gjennom sitt styreverv. Ansatte i forbundets sentraladministrasjon er ikke valgbar. Styremedlemmer som ansettes i NDF sentralt må øyeblikkelig tre ut av sine verv, og erstattes med varamedlem.

Ved utelukkelse, utmeldelse eller skyldig kontingent fratrer vedkommende sitt valgte tillitsverv.

## **§ 9 Inhabilitet**

Tillitsvalgt i NDF er inhabil, og skal ikke delta i saksbehandling eller vedtak i en sak når:

- vedkommende selv er part i saken,
- vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje, så nær som søsken,
- vedkommende er eller har vært gift, samboende eller forlovet med en part
- andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet.

Med part menes her den eller de personer eller organer en avgjørelse retter seg mot, eller som saken ellers direkte gjelder. Vedkommende tillitsvalgt må selv melde fra om inhabilitet.

## **§ 10 Eksklusjon**

Forbundsstyret har rett til å ekskludere medlemmer og lokallag som handler i strid med forbundets formål, lover og vedtak som er bestemt av ansvarlige organer innen organisasjonen.

Eksklusjon av enkeltpersoner kan skje etter innstilling fra lokallag.

Før beslutning om eksklusjon treffes, skal vedkommende medlem/lokallag gis anledning til å uttale seg.

Avgjørelser kan appelleres til lov- og appellkomiteen.

## **§ 11 Landsmøte**

Landsmøtet i NDF er organisasjonens høyeste myndighet. Det utarbeider arbeidsprogram, ideologiske visjoner og strategi, og tar avgjørelser i alle organisasjonsmessige saker som ikke kan avgjøres av andre ledd innen forbundet. Landsmøtevedtak kan bare endres på senere landsmøter.

Landsmøte holdes innen utgangen av juni hvert 3. år.

Forbundsstyret innkaller til landsmøte med fire måneders varsel, sammen med foreløpig dagsorden og opplysning om tidsfrister.

Saker som ønskes behandlet på landsmøte, skal være innsendt til forbundet senest to måneder før landsmøtet. Unntak er lovforslag, som skal sendes Lovkomiteen v/forbundskontoret senest tre måneder før landsmøtet. Forslag som mottas etter fristenes utløp, blir ikke behandlet.

Forbundet sender den endelige dagsorden og sakliste sammen med tilhørende sakspapirer, forbundets årsmeldinger og reviderte regnskap til lokallagene, fylkeslagene og andre som inviteres til landsmøtet, minst en måned før landsmøtet skal holdes.

### **§ 11-1 Landsmøtets representanter**

Lokallagene velger representanter til landsmøtene etter medlemstallet per 31. desember foregående år. Antallet regnes ut på følgende måte:

Til og med 100 medlemmer, maks 2 representanter

101 - 300 medlemmer, maks 3 representanter

Over 300 medlemmer, maks 4 representanter

Landsmøtets forhandlinger er åpne for alle, men bare forbundsstyrets valgte medlemmer, lokallagenes valgte representanter, og to valgte representanter fra Norges Døve Ungdomsforbund har stemmerett, dog har forbundsstyrets valgte medlemmer ikke stemmerett ved behandling av regnskap og beretning.

Ansatte i forbundet, representanter for dets enheter og andre har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Andre kan også gis tale og forslagsrett.

Representantenes fullmakter må være innsendt til forbundsstyret senest 5 uker før landsmøtet. Ingen representant kan ha mer enn én stemme.

### **§ 11-2. Sakliste for landsmøtet**

Landsmøtet behandler:

1. Godkjenning av fullmakter, etter innstilling fra forbundsstyret.
2. Valg på 1. og 2. møteleder (ikke representanter).
3. Valg på protokollkomité (3 av de valgte representantene).
4. Valg på tellekorps (3 personer uten stemmerett).
5. Godkjenning av dagsorden og sakliste.
6. Godkjenning av protokollen fra forrige landsmøte.
7. Forbundsstyrets årsmelding for de to siste årene.
8. Forbundets regnskap for de to siste årene, som skal legges fram sammen med melding fra revisor og bilagsrevisor.
9. Arbeidsprogram
10. Innkomne lovforslag
11. Andre innkomne forslag.
12. Fastsettelse av medlemskontingent.
13. Budsjett for inneværende år, til orientering.

14. Valg for 3 år pkt. a-f.
  - a) Forbundsleder
  - b) 6 styremedlemmer.
  - c) 1., 2. og 3. varamedlem til styret.
  - d) Statsautorisert eller registrert revisor for tre år.
  - e) Bilagsrevisor og varabilagsrevisor.
  - f) Lovkomité (3 medlemmer og 2 varamedlemmer)
15. Valgkomité (3 medlemmer og 2 varamedlemmer) som skal forberede valgene til neste landsmøte.
16. Fastsettelse av neste landsmøte.

### **§ 11-3. Landsmøtets avstemninger**

- a) Lovforslag må oppnå minst 2/3 av det samlede antall stemmer for å bli vedtatt.
- b) Andre forslag og saker avgjøres med absolutt flertall (mer enn 50 prosent av de avgitte stemmene).
- c) Personvalg skal skje skriftlig, når det er flere enn ett forslag. Det kan foretas bundet omvalg mellom de kandidatene som ikke oppnår det nødvendige antall (minst 50 %) av stemmene.
- d) Landsmøtets dirigent leder hele landsmøtet, inkludert valg, i samarbeid med tellekorps.

### **§ 11-4. Landsmøtets protokoll**

Forbundets generalsekretær har ansvaret for at det blir ført protokoll på landsmøtet. Den skal inneholde alle vedtak, intensjoner og klare ønsker som fremkommer og skal være retningsgivende for det videre arbeidet.

Protokollen skal, underskrevet av den på landsmøtet valgte protokollkomité, sendes lokallagene og andre innen tre måneder etter landsmøtet. Dersom det ikke er kommet innsigelser til protokollen innen 6 mnd anses den for godkjent.

### **§ 12. Ekstraordinært landsmøte**

Ekstraordinært landsmøte kan innkalles når forbundsstyret finner behov for det, eller når minst 1/3 av lokallagene krever det.

Innkallingen skal skje med 2 måneders varsel. Representasjonsreglene er de samme som ved ordinært landsmøte. Frist for innsending av forslag i forbindelse med saker som har gitt grunn til innkallingen er en måned før det ekstraordinære landsmøtet.

På ekstraordinært landsmøte kan behandles bare de saker som er nevnt i innkallingen. Protokoll føres etter samme regler som ordinært landsmøte, dersom ikke annet vedtas.

### **§ 13. Forbundsstyret**

Forbundsstyret består av forbundslederen og de på landsmøtet valgte 6 styremedlemmer. Generalsekretæren har sete i styret med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. De ansatte i forbundet oppnevner en representant til forbundsstyret.

Ansattes representant har stemmerett. Norges Døve Ungdomsforbund har en representant uten stemmerett i forbundsstyret.

Styret konstituerer seg straks etter landsmøtet.

Møter blir holdt så ofte som det er nødvendig av hensyn til saksmengden og når forbundslederen, eller når minst halvparten av forbundsstyrets medlemmer finner det nødvendig. Alle saker avgjøres med vanlig flertall. Styret er vedtaksdyktig når minst fem stemmeberettigede er til stede. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Generalsekretæren fører protokoll fra styremøtene.

## **§ 14. Forbundsstyrets oppgaver**

Forbundsstyret er forbundets høyeste myndighet mellom landsmøtene og står ansvarlig overfor landsmøtet.

Styret skal

- Lede forbundets virksomhet i samsvar med forbundets lover og landsmøtevedtak
- behandle årsmelding, regnskap, budsjett og strategier.
- videre ha ansvaret for oppfølgingen av arbeidsprogrammet

Generalsekretær ansettes av styret, som utarbeider instruks for stillingen og trekker opp retningslinjer for arbeidet.

Styret velger representanter til styrende organer for enhetene opprettet av forbundet og til nordiske og internasjonale kongresser og annet.

Styret oppretter også utvalg for spesielle arbeidsoppgaver og utarbeider mandat for disse.

## **§ 15. Arbeidsutvalget**

Forbundets arbeidsutvalg (AU) består av forbundets leder, nestleder og generalsekretær (uten stemmerett). Styret oppnevner en vararepresentant. AU holder møter etter behov. Generalsekretæren fører protokoll fra møtene.

## **§ 16. Arbeidsutvalgets oppgaver**

AU tar avgjørelse i saker som styret har gitt det mandat til, og ellers i saker som ikke naturlig krever behandling av hele forbundsstyret. AU skal følge opp saker som forbundsstyret har vedtatt, ved å fungere som pådriver overfor administrasjonen og evt. andre utøvende organer. AU kan også pålegges å forberede enkelte saker til styremøtene.

## **§ 17. Forbundslederens oppgaver**

Forbundslederen kan, når forbundsstyret finner det ønskelig, og etter avtale med forbundsleder, engasjeres på hel- eller deltid i forbundet.

Lederen har det overordnede ansvaret for at forbundet ledes i samsvar med gjeldende lov og vedtak.

Lederen skal jevnlig gå gjennom forbundets arbeidsprogram, og sammen med generalsekretæren og styret foreta prioriteringer og planlegge framdrift.

Lederen innkaller til og leder styre- og AU-møtene, og har hovedansvaret for at møtene er tilfredsstillende forberedt.

Lederen har også ansvaret for at generalsekretæren fungerer i samsvar med sin instruks. I lederens fravær, overtar nestlederen dennes oppgaver.

## **§ 18. Landsråd**

Landsrådet består av forbundsstyret og fortrinnsvis lederne av lokallagene, enhetene og lignende opprettet av NDF.

Landsrådet har en rådgivende funksjon.

Saker som antas å ha stor betydning for forbundets fremtid, tas opp i landsrådet.

Det innkalles til landsråd de årene det ikke er landsmøte, eller når forbundsstyret finner det nødvendig.

Landsrådet skal for øvrig fungere som en møteplass for blant annet utveksling av informasjon

## **§ 19. Regnskap og revisjon**

Forbundets regnskap revideres av statsautorisert eller registrert revisor, valgt på landsmøtet. Bilagsrevisor skal gjennomgå regnskapsbilagene i samsvar med sin instruks.

Regnskapene avsluttes pr. 31. desember hvert år.

De nødvendige regnskaps- og økonomifullmakter utstedes av forbundslederen etter vedtak i forbundsstyret.

## **§ 20. Valgkomiteen**

Forbundets valgkomité består av 3 medlemmer, valgt ved avslutningen av landsmøtet. Komiteen, som konstituerer seg selv ved å velge leder og nestleder. Valgkomiteen skal, ut fra sin instruks, arbeide for å finne kvalifiserte medlemmer som er villig til å ta imot valg. Lokallagene får en frist til å komme med forslag. Ut fra de innkomne forslag og komitéens eget arbeid, setter komitéen opp sitt forslag og sender dette til lokallagene senest fire uker før landsmøtet.

Komitéens forslag, slik det er sendt lokallagene, er grunnlaget for valgene. Representantene får likevel en frist, som kunngjøres ved begynnelsen av første dags forhandlinger, til å levere valgkomiteen forslag på nye kandidater. Slike forslag må være underskrevet av minst tre representanter, etter at kandidatene har sagt ja til å motta valg.

## **§ 21. Lov- og appellkomiteen**

Lovkomiteen, som består av tre medlemmer, konstituerer seg selv ved å velge leder.

Forslag til lovendringer skal sendes lovkomiteen via forbundskontoret innen den oppgitte fristen og behandles av komiteen før forslagene sendes forbundet og lagene. Komiteen legger frem forslagene på landsmøtet. Lovkomiteen skal få seg forelagt lokallagenes vedtekter til gjennomsyn, for å påse at disse ikke er i strid med NDF's formål og lover.

Komiteen har også som oppgave å vurdere eventuell uenighet i forbundsstyret om fortolkning av loven.

## **§ 22. Lov-fortolkning**

Spørsmål om fortolkning av forbundets lov og instruksjoner mellom landsmøtene, avgjøres av forbundsstyret etter at det først er innhentet uttalelse fra lovkomiteen. Slike avgjørelser kan appelleres til ordinært landsmøte.

## **§ 23. Lov-endringer**

Endringer eller tillegg til forbundsloven kan bare vedtas på ordinært landsmøte, etter at forslag er satt fram i samsvar med paragraf 11-3.

Vedtak må, for å være gyldige, oppnå minst 2/3 av det samlede antall stemmer.

## **§ 24. Oppløsning av forbundet**

Oppløsning av forbundet kan bare skje på ordinært landsmøte, og må da vedtas med minst 3/4 av det samlede antall stemmer.

Hvis oppløsning blir vedtatt, skal alle forbundets midler avsettes til et fond til beste for de døve og tunghørte i landet. Dette fondet skal administreres av et styre oppnevnt av siste landsmøte.

## **§ 25. Lokallagenes vedtekter**

Lokallagene fastsetter selv sine vedtekter, som så oversendes NDF's lovkomité via forbundskontoret. Lovkomiteen skal påse at disse ikke er i strid med NDF's formål og lover.

## **Kapitel 2 Lokallagene**

### **§ 1. Navn**

Lokallagets navn skal være Norges Døveforbund (NDF) +.....  
(stedsnavn/område.)

### **§ 2 Formål**

NDF (+ stedsnavnet) skal i sitt område jobbe for å fremme NDF's formålsparagraf.

### **§ 3 Sidemedlemskap**

Medlemmer kan i tillegg tegne sidemedlemskap i andre lokallag enn der de har sitt hovedmedlemskap. Sidemedlemskapet gir fulle rettigheter og plikter i lokallaget hvor medlemskapet er tegnet, men teller ikke med ved dette lokallagets beregning av delegater til landsmøtet

### **§ 4 Årsmøte**

Lagets høyeste myndighet er årsmøtet som avholdes hvert år innen mars måned. Årsmøtet innkalles av styret med to måneders varsel. Årsmøtet er åpent for alle, men bare styret og medlemmer har stemmerett, dog har styrets medlemmer ikke stemmerett ved behandling av regnskap og beretning. Ansatte har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Andre kan også gis tale- og forslagsrett etter vedtak i årsmøtet.

Fullstendig saksliste skal være tilgjengelig for medlemmene seneste to uker før årsmøtet. Årsmøtet er vedtaksfør med det antall stemmeberettigede medlemmer som møter. Alle saker skal være fattet med flertall av de avgitte stemmer, når ikke annet er bestemt i loven. Vedtakene som fattes må ikke være i strid med NDFs lover og lokale vedtekter

Årsmøtet behandler;

1. Valg av møteleder(e), og referent(er) i henhold til lokale vedtekter
2. Godkjenning av innkalling og saksliste
3. Årsmelding, som sendes ut minst 2 uker før årsmøtet.
4. Årsregnskap, som i revidert stand skal være sendt ut sammen med årsmeldingen.
5. Forslag til vedtektsendringer som skal være i styret i hende minst seks **(6)** uker i forveien.
6. Andre innkomne forslag, som skal være i styret i hende tre **(3)** uker i forveien.
7. Veiledende budsjett.

## 8. Valg:

- a) Styreleder for ett (1) år
- b) Styremedlemmer i henhold til lokale vedtekter.
- c) Varamedlemmer i henhold til lokale vedtekter
- d) Revisorer i henhold til lokale vedtekter
- e) Eventuelt andre utvalg
- f) Representanter til landsmøte og lignende
- g) Valgkomite

Alle valg foregår skriftlig hvis det foreligger mer enn ett forslag. Blanke stemmer teller ikke og regnes som ikke avgitt. Når et valg foregår enkeltvis og en kandidat som ikke oppnår flertall, foretas bundet omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning. Når flere skal velges ved en avstemning, må alle, for å ansees valgt, ha mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Hvis ikke tilstrekkelig antall kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så bundet omvalg mellom de øvrige kandidater, og etter denne avstemning ansees de valgt som har fått flest stemmer, Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

## § 5 Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte avholdes når styret bestemmer det eller en tredjedel av lagets stemmeberettigede medlemmer krever det. Det kunngjøres på samme måte som ordinære årsmøter og innkalles av styret med 3 ukers varsel. Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle saken(e) som er nevnt i innkallingen.

## § 6 Medlemsmøter

Medlemsmøter avholdes når styret finner det nødvendig eller i henhold til lokale vedtekter.

## § 7 Styret

I styret skal døve være i flertall. Styret skal konstituere seg etter årsmøtet i henhold til de lokale vedtektene Det har ansvaret for at protokoll skal føres og når den er avsluttet skal den oppbevares på forsvarlig måte.

## § 8 Regnskap

Regnskapene revideres av autorisert revisor. Bilagsrevisor skal kontrollere bilagene med jevne mellomrom, og på den måten gjøre arbeidet enklere for autorisert revisor. Rapport fra begge revisorene skal vedlegges regnskapene til årsmøtet.

Forbundsstyret kan gi mindre foreninger dispensasjon fra kravet om autorisert revisor.

## **§ 9 Styrelederen**

Styrelederen har et overordnet ansvar for at lokallaget ledes i samsvar med lover og vedtekter, samt lovlig fattede vedtak.

## **§ 10 Inhabilitet**

For inhabilitet gjelder NDFs forbundslovs § 9 om inhabilitet. Mindre lokallag kan søke dispensasjon fra denne §.

## **§ 11. Oppløsning av lokallag**

Ved oppløsning av lokallag, tilfaller alle deres verdier NDF. Det oppløste lagets verdier skal oppbevares særskilt i 10 år. Hvis det i løpet av denne tiden blir opprettet et nytt lokallag i samme distrikt, med tilsvarende formål og laget blir tilsluttet NDF, skal verdiene overføres til dette laget. - Ellers står det fritt for NDF å disponere verdiene når de 10 årene er gått.

Ved oppløsning av lokallag, og annet tilsluttet NDF, skal protokoller, dokumenter og papirer av dødehistorisk interesse overlates til NDF for betryggende oppbevaring.

## **§ 12 Vedtektsendring**

Lokallagene kan vedta utfyllende vedtekter som ikke er i strid med lovene.

### ***Kapitel 3 Lokale vedtekter vedtatt av årsmøtet***

(jfr. § 25 i kapitel 1)